

BENİM ÜLKEM

YAYIN NO: 143

BENİM ÜLKEM
Waris Dirie

Özgün Adı: *Desert Dawn*

© Waris Dirie, 2002

© Bilge Kültür Sanat Yayın Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 50417

1. Basım: Ocak 2005
11. Basım: Eylül 2023

ISBN: 975-8509-43-8

Kapak fotoğrafı: *Waris Dirie Somali sınırında, Cibuti-2008*
(*Walter Lutschinger/Desert Flower Foundation*).

Kapak: *Deniz Şensöz*

Sayfa Düzeni: *Nurel Naycı*

Baskı-Cilt: *Çevik Matbaacılık*

Davutpaşa Cad. Besler İş Merkezi No: 20/18-19 Topkapı / İstanbul

Tel: (0212) 501 30 19

Kapak Baskı: *Şekil Ofset*

BİLGE KÜLTÜR SANAT

Nuruosmaniye Cad. Kardeşler Han No: 1 Kat: 1 34110 Cağaloğlu / İstanbul

Tel: (0212) 520 72 53 (Pbx)

bilge@bilgeyayincilik.com www.bilgeyayincilik.com

BENİM ÜLKEM

WARIS DIRIE

Çeviren
Betül Ermiş

Waris Dirie, 1997'de Revlon ürünlerinin mankenliğini yapmış, uluslararası tanınmış bir modeldir. 1997'de Birleşmiş Milletler tarafından Afrika'da kadın hakları ve kadın genital sünnetinin kaldırılmasında çalışmak üzere özel elçi tayin edilmiştir.

Sizin İçin

Oturup düşlemek, oturup okumak,
Oturup dünyayı öğrenmek
Dışımızdaki dünyamızı-
    Sorunlu dünyamızı-
Ruhların engin ufuklarını düşlemek
Bütün düşlerimizi yaratan
Bağımsız, hür ruhlar yardım edin!
    Sizler de birer hayalcisiniz,
    Bana yardım edin
    Dünya yenilenirken
Düşlerim, sizin için.

Langston Hughes

Afrika Sen Çok Güzelsin

Sana hiç söyleyen oldu mu

Sen güzelsin

Afrika?

Tüm bedeninin

Ve hisli dudaklarınla

Ruhumu öptün.

Ve Afrika, sana bağlandım

Kalbimin her atışında

Her nefes alışımında

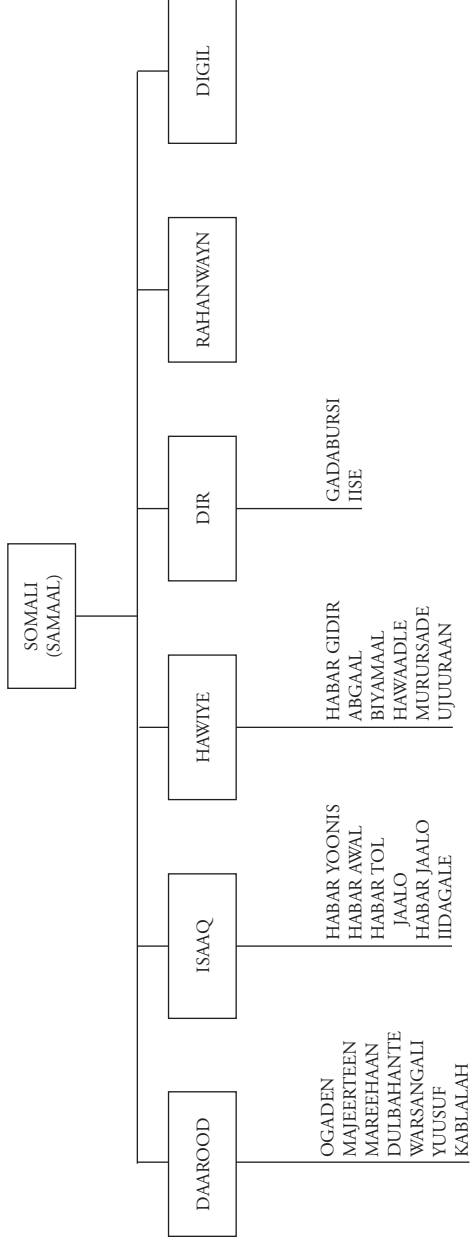
Sen benimsin.

Raşidah İsmaili

SOMALI'DE KABİLELER

Çöl Rüyası

Bir adam, Allah'ın elçisine geldi ve sordu: "Ey Allah'ın elçisi, yeryüzünde bana en iyi dost kimdir?" Peygamber "Senin annendir," dedi. Adam "Başka kimdir?" diye sordu. Peygamber "Senin annendir," dedi. Adam ısrarla tekrar sordu: "Başka kimdir?" Peygamber tekrar "Senin annendir," diye cevapladı. Adam tekrarladı: "Ondan sonra kimdir?" Peygamber "Ondan sonra babandır," dedi.

Hız. Muhammed hakkında bir Somali kıssası.

Somali'de cinler beyazdır ve her yerdedirler. Her yerde! İnsanların ve hayvanların içine girip onları hasta ederler. Oyunlar oynayıp bizi çılgına çevirirler. Bir yere koyduğumuz şeyin arkanızı döndüğünüz anda yok olduğunu görürseniz bilirsiniz ki üzerine bir cin oturmuştur. Annem onlara "Hey! Cin! Eşyalarımın uzak dur. Onlar senin değil, burada istemiyoruz seni." diye seslenirdi. Cinler hakkında her şeyi ve cinlerden nasıl kurtulacağını iyi bilirdi. Mesela hastalandığımız zamanlar içimizdeki cini çıkarmak için hangi ağacın yaprağı veya kabuğu gerektiğini bilir; çiçekleri, kökleri kaynatır ya da ağzımızda çiğnetir ve deri bir kesenin içinde özel yapraklar ve mantarlar saklardı. Annem duman, rüzgâr ve yıldızlara bakarak bu işler için doğru zamanı tayin ederdi. Kendine güvenirdi. Çünkü o, birçok sihirli güçle ödüllendirilmiş biriydi. Küçükken insanların hastalanan hayvanları ona getirdiklerini hatırlarım.

Ben Somali'de bir çölde doğdum. Annemin kaç çocuğu vardı bilmiyorum. Birçok bebek doğarken ölürdü. Her Somalili gibi biz de keçi ve deve besleyip, onların sütü ile beslenirdik. Geleneğe göre erkek kardeşlerim develerle ilgilenir kızlar da daha küçük hayvanlara göz kulak olurdu.

Ailem hiçbir yerde 3-4 haftadan fazla durmazdı. Hayvanlarımız o bölgenin otlarını yiyip bitirdiğinde, başka bir otlak aramak için yola çıkardık.

Sekiz *gu*, yağmur mevsimi yaşıyordum. Kampımızın yakınında bir yerde keçileri otlatıyordum. O sabah, bir gün önce gördüğüm yere gidebilmek için, kum tepelerini ve kuru dere yatağını koşa koşa geçtim. Burası akasya ağacı ve biraz da yeşillik olan bir yerd. Keçiler arka ayakları üzerinde yükselip aşağı çektikleri dalların sarkan yapraklarını yerler. Yağmur mevsiminde keçileri kendi hâline bırakabilirsiniz ama kurak mevsimde yeşil alanları bulmalı ve gözünüzü keçilerden bir an bile ayırmamalısınız. Çünkü her çalının ardından bir yırtıcı hayvan çıkma ihtimali vardır. O sıcak öğle saatinde bir gölgeye oturmuş tahta parçalarından yaptığım bebeğim ile oynuyor, bir yandan da kendi kendime şarkılar mırıldanıyordum. Büyüyünce ne olmam gerektiğini çok iyi biliyordum. O küçük yaşında bile kiminle evleneceğim belliydi. Oyunumu oynarken evimi yapmıştım. Küçük taşlarla keçilerimin büyük taşlarla develerimin ahırlarını yaptım. Kumlardan kocaman yuvarlak bir ev yaptım. Kumun ıslak olması iyiydi böylece evime istediğim gibi şekil verebilmişim. Evimizi annem yapardı, üstünü kendi ördüğü hasırlarla kaplar, böylece taşınırken kolayca toplayıp develerimize yüklerdik. Benim evim de onunki gibi güzel ve güvenli olmuştu. Kocam ve çocuklarımla birlikte ailemden çok uzaklarda bir yerde yaşıyorduk.

Öğlen güneşinin sıcaklığında her şey hareketsiz duruyordu. Akşam olup da kampımıza doğru yola çıktığımda aniden bir sırtlan sürüsünün şeytani sarı gözleri ile karşılaşverdim. Çok korkmuştum. Çünkü sırtlanlar iyi avcılardır ve dikkatli olmazsanız hem sizi hem de keçilerinizden birini kolayca ele geçirebilirler. Bu yüzden kendinizi büyük ve korkusuz göstermelisiniz ki korktuğunuzu sezmesinler.

Annemin en sevdiği keçi Beyaz, başını kaldırıp havayı koklayınca baktım ki karşıdan bir adam devesinin ipini çeke çeke geliyor. Develer genellikle en öndeki tahta çan taşıyan deveyi izlerler. Tıpkı birbirlerinin kuyruğunu hortumlarıyla tutan filler gibi. Bu tuhaf devenin dizleri bükülüyor ve olduğu yerde garip bir şekilde dönüyordu. Ama o buna hiç direnmiyor, ağzından köpükler salarken sallanıyordu. Arada durup baştan aşağı ürperircesine titriyordu. Kesin devenin içinde cin vardı. Zavallı hayvanı tepenin etekleri boyunca çekiştiren adama baktım. Birden, deve yere çöküverdi. Adam onu kaldırmak için bağıryordu. Kemerindeki sopayla

çalışacağız,” diye söz verdim. “Sana elimden gelen yardımı yapacağım.” Ona, kurmayı planladığım Çöl Çiçeği Vakfı’ndan söz ettim. Kadın ve çocukları yetiştirmek için gereken parayı konuştuk. Bosasso’da bir sağlık merkezi kurmayı, eğitici seminerler vermeyi, gezici sağlık üniteleri kurarak göçebelere sağlık hizmeti ve eğitim götürmeyi planladık. Onu kucaklayarak öptüm. Assia gibi insanlar oldukça, yollar açılacaktı.

Muhammed çok uzun olduğu için onun her adımında ben iki adım atıyordum. Şehrin içinden otelimize dönerken ona yetişmekte zorlanıyordum, özellikle çamura batan, ayağıma dolanan uzun elbisemle. Ben de elbisemin eteğini yukarı kaldırdım, böylece daha rahat yürüyebiliyordum. Önlerinden geçtiğim iki kadın, “Şuna bak! Elbisesini göğsüne kadar çekmiş,” dedi.

“Somalili olamaz -o yürüyüşle!”

O akşam yemeğe çıkarken kameramı da aldım. Şehrin ve farklı BM projelerinin görüntülerini çekmek istiyordum. Yemekten sonra, yolda çok güzel rengârenk bir poster ve bir harita gördüm. Kameramı alıp yakından çekmek için yaklaştım. Birden bacağıma büyük bir taş geldi. Acıyla sıçrarken, bir kasa dolusu soda şişesinin caddenin her yanına dağılmış olduğunu fark ettim. Bana taş atan çocuk, kasayı elinden fırlatıp atmış olmalıydı. Tanrı onlara yardım etsin. Daha fazla oyalanmadan koşarak arabaya bindim.

“Biri bana taş attı,” diye bağırdım.

Muhammed sakın sakın misvakla dişlerini temizliyordu. Bana bakıp, başını salladı. “Aslında seni vurmaları gerekir.” dedi.

“Seni gidi ...! Yaralanabilirdim!”

“Waris, sana kaç kere anlattım, resim çekme, seni öldürürler. Biliyorsun, burada bazı insanlar resimleri çekilirken ruhlarının çaldığına inanıyorlar. Onların inancı böyle, küçük kardeşim. Sana göre bir şey yok ama, bu saygısızlık sayılıyor. Garip bir kadın gelip benim resmimi çekmek için yüzüme kamerasını uzatsa, ben de aynı şeyi yaparım.”

O gece birkaç hanım, otelin lobisinde oturmuş çay içiyorlardı. Onlarla konuşmaya başladık. Zarif bir hanım kendilerinin de Somalili olduğunu söyledi. “Biliyor musunuz, siz televizyonda gördüğüm birine çok benziyorsunuz,” dedi.

Televizyonu nerede bulup seyrettiğini merak ettim, “Nereden geliyorsunuz?”

“İsveç. Ben İsveç’te yaşıyorum.”

Waris ve Ragge okul ziyaretinde

Nomadic Somali evi